

INSTRUMENT RLKS W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM JAKO WYZWANIE EWALUACYJNE

Monika Kwocińska-Zdrenka
Instytut Socjologii, Uniwersytet
Mikołaja Kopernika w Toruniu
Pracownia Badań Soma

ROZWÓJ LOKALNY KIEROWANY PRZEZ SPOŁECZNOŚĆ (RLKS) – ŹRÓDŁA IDEI

- potrzeba/wyzwanie
- dostosowanie do lokalnych potrzeb
- elastyczność
- efekt mnożnikowy (powiązania z innymi programami)
- innowacje, trwałe zmiany
- projekty ciągłe (etap projektu) służące zrównoważonemu rozwojowi

Źródło: „Wytyczne dla podmiotów lokalnych dotyczące RLKS”

RLKS W JĘZYKU RPO

Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (2014-2020)

Oś priorytetowa 7 (EFRR)

Oś priorytetowa 11 (EFS)

Rozwój lokalny kierowany jest przez LGD

ożywienie społeczne i gospodarcze na obszarach problemowych objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju (LSR), w tym

- wsparcie przedsiębiorczości lokalnej
- wsparcie działań rewitalizacyjnych na obszarach wiejskich (GPR)

wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej mieszkańców objętych LSR, w tym:

- działania wspierające rozwiązania z obszaru aktywnej integracji, wdrożenie rozwiązań o charakterze środowiskowym (kluby samopomocy, świetlice środowiskowe, kluby młodzieżowe, kluby pracy)
- działania wspierające rozwój gospodarki społecznej i przedsiębiorczości społecznej (działania animacyjne, budowa i rozwój lokalnych partnerstw publiczno-społecznych na rzecz tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw społecznych)

GDZIE ODDOLNOŚĆ W RPO?

Wyzwania i sprzeczności

- oddolność vs. wymogi programowe
- rozwój lokalny vs. rozwój regionalny
- niezależność vs. kolonizacja
- założenia vs. nieprzewidziane zmiany społeczno-gospodarcze
- spójność vs. różne logiki realizacji
- wielofunduszowość
- funkcja LGD – „przedłużenie IZ”?

PRAKTYKA BADANIA, CZYLI JAK ZBLIŻYĆ BADANIE EWALUACYJNE DO PRAKTYKI SPOŁECZNEJ

- działania przygotowawcze – proces konsultacji:
  - IZ – tworzenie SOPZ, tworzenie i konsultacja RM, warsztat ewaluacyjny
  - LGD – konsultacja założeń do badania
- ograniczenia:
  - falowanie zaangażowania uczestników
  - próba zademonstrowania własnych „interesów” (LGD; IZ]
  - dobór uczestników konsultacji (poprawność zewnętrzną; ograniczona poprawność wewnętrzną)
  - budowanie nastawienia do badania
    - pozytywne: ograniczenie lęku przed badaniem
    - negatywne(?): oczekiwania wobec badania; zaburzenie procesu poznawczego (przyspieszenie etapu refleksji nad możliwymi wynikami)
  - zmiany wewnątrz badanych zjawisk procesów (działania naprawcze równoległe do badania)

ZAŁOŻENIA TEORETYCZNE W TLE BADANIA EWALUACYJNEGO

ZAŁOŻENIA TEORETYCZNE W TLE BADANIA EWALUACYJNEGO

Oś 11

Aktywna polityka społeczna → podejście empowerment

APS

Odejście od podejścia biernego = większa skuteczność i trwałość

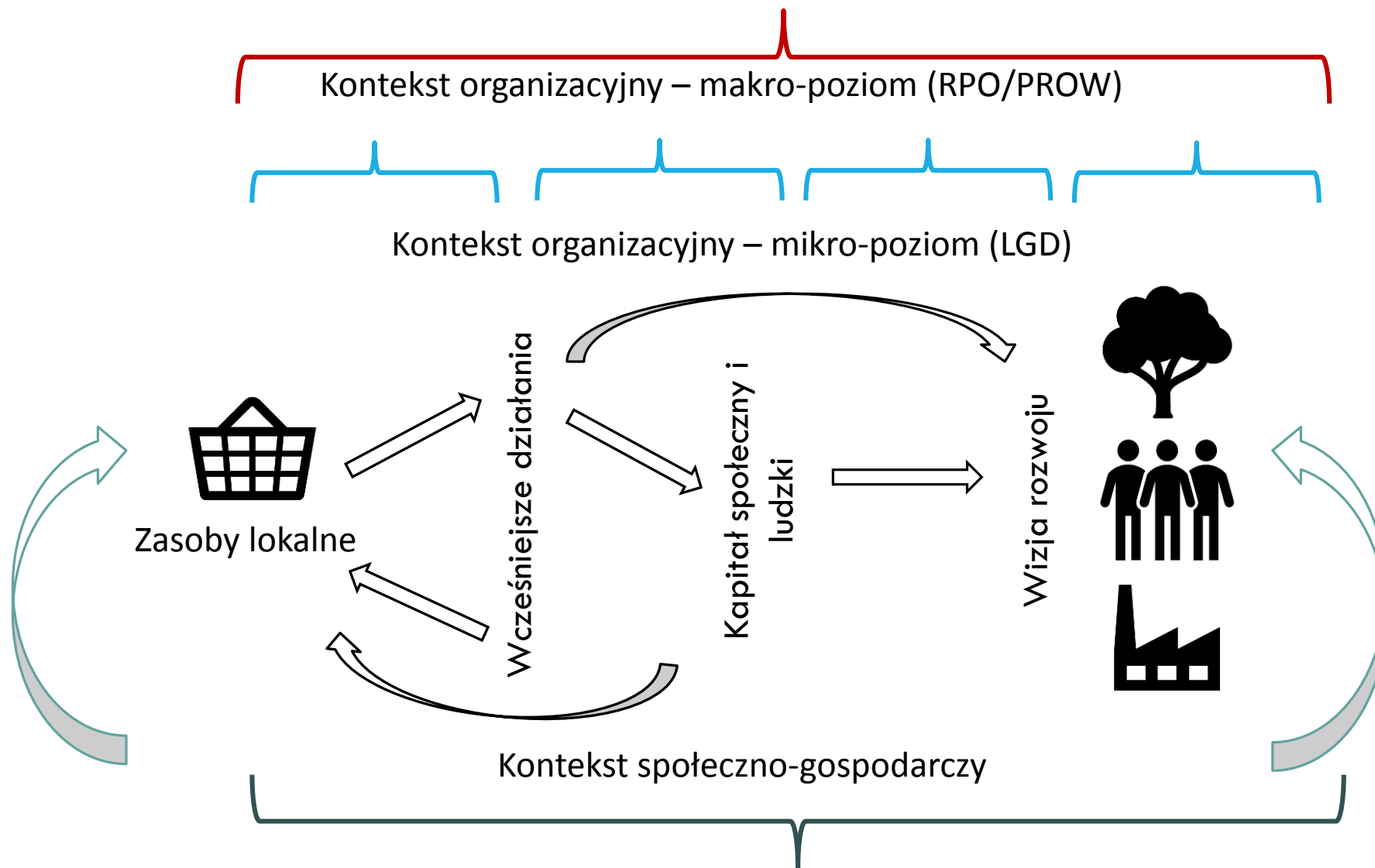
m.in. zatrudnienie socjalne kontakty socjalne

empowerment

Przeciwieństwo bezsilności = upodmiotowienie → aktywność

Czy RLKS ma efekt w postaci *empowerment* na poziomie indywidualnym i zbiorowym?

- Jak jest?
- Co działa i dla kogo?
- Jak może być?
- Jak powinno być?

SCHEMAT BADANIA

DALEKO OD SZOSY? GDZIE GDZIE

- Badanie w dużej mierze oparte na autorefleksyjności uczestników procesu – poziom refleksyjności różny i zależny od:
  - wcześniejszych doświadczeń (zarówno LGD, jak i IZ)
  - sposobu rozumienia instrumentu
  - gładkości wdrażania RLKS – etapu procesu
    - zagubienie funkcji LGD (od animatora do organizatora)
    - otoczenia społecznego – lokalnych napięć, aktywności społecznej, kompetencji LGD
    - punktualności RPO
  - miejsca w procesie zmiany
    - perspektywa oceny: mechanizm interwencji, a rzeczywistość, której dotyczy
    - podstawa oceny: pozorne nieudolności i sukcesy (o mylących wskaźnikach – dobór przypadków do badania pogłębionego)
  - etapu procesu
    - IZ – programowanie kolejnej perspektywy (poszukiwanie konkretnych celów interwencji)
    - LGD – „upupienie” (poszukiwanie sposobu pogodzenia pierwotnej roli z wymogami programu)

PODSUMOWANIE

- Wyzwania:
  - Złożoność instrumentu RLKS
  - Procesualność RLKS
    - instrument podlega zmianie równoległe do badania
    - proces wdrażania jest w różnych fazach: różnice LGD-IZ; różnice pomiędzy LGD
    - wpływa na poziom refleksyjności badanych
  - Trudność przełożenia założeń teoretycznych na wskaźniki pozwalające postawić trafną diagnozę

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ! |